

لزوم حمایت از حق سالخوردگی

با افزایش پیری جمعیت و شهرنشینی در سرتاسر جهان که با سرعت زیادی در حال پیشرفت است، ساختن شهرها و جوامع سازگارتر با سالخوردگی برای به حداکثر رساندن فرصت‌های زندگی طولانی و با کیفیت ضروری است. در این رابطه سازمان بهداشت جهانی (WHO) مجموعه راهنمای جدیدی را منتشر کرده است. این مجموعه، برنامه‌های ملی برای شهرها و جوامع دوستدار سالخوردگی را در چارچوب روشنی ارائه می‌دهد. چارچوب موردنظر سازمان بهداشت جهانی چگونگی ایجاد و تداوم برنامه‌های متناسب با کیفیت زندگی سالخوردگان و ایجاد محیط‌های سازگار با سن، مانند مکان‌هایی برای رشد، زندگی، کار، بازی و سالخوردن را دربرمی‌گیرد. شهرها و جوامع دوستدار سن، دسترسی به خدمات کلیدی را بهبود می‌بخشند و افراد را در هر سنی قادر می‌سازند تا از طریق اقدام در هشت حوزه، آنچه را برای شان ارزشمند است انجام دهند. این هشت حوزه موردنظر (WHO) عبارت‌اند از: «مسکن»، «حمل‌ونقل»، «فضاها و ساختمان‌های بیرونی»، «حمایت اجتماعی و خدمات بهداشتی»، «ارتباطات و اطلاعات»، «مشارکت اجتماعی»، «حترام و جامعیت اجتماعی» و «مشارکت مدنی و اشتغال».

فعالیت‌های شبکه جهانی بهداشت (WHO) برای شهرها و جوامع دوستدار سالمند، که اکنون بیش از ۱۴۰۰ عضو در ۵۱ کشور دارد، نشان می‌دهد که توسعه شهرها و جوامع دوستدار سالمند، راهی اثبات‌شده برای اطمینان از این است که می‌توانیم در مکانی مناسب پیر شویم. این برنامه‌ها می‌تواند اقدامات محلی را در مناطق روستایی و شهری با ارائه حمایت بیشتر از این جوامع از طریق تنظیم چشم‌انداز، تسهیل تبادل دانش و یا ارائه کمک‌های فنی و مالی تقویت کند. تیاگو هریک دی‌سا، مسئول فنی تغییرات جمعیتی سالم در سازمان بهداشت جهانی در این باره گفت: «با کمک شبکه جهانی بهداشت (WHO) شاهد بودیم که برنامه‌ها و شبکه‌های ملی برای جوامعی که متعهد به سازگاری با سن هستند چقدر مهم است. هدف این راهنمای جدید آن است که هر کشوری برای توسعه یا تقویت برنامه‌های ملی خود برای ساخت بهتر شهرها و جوامع دوستدار سالخوردگی حمایت شود.»

راهنمای جدید منطق و رویکردی عملی و گام‌به‌گام جهت توسعه برنامه‌های ملی ارائه می‌دهد. همچنین این راهنما مثال‌های مفصلی در مورد آنچه که می‌توان انجام داد و نیز چگونگی انجام آن، از جمله مطالعات موردی از برنامه‌های ملی موفق موجود برای شهرها و جوامع دوستدار سن، ارائه می‌دهد. این راهنما توسط یک جعبه ابزار زنده پشتیبانی می‌شود که می‌تواند آزادانه توسط هر تصمیم‌گیرنده، سیاست‌گذار یا سایر ذی‌نفعانی که در موقعیتی برای تأثیرگذاری بر توسعه یا تقویت چنین برنامه‌هایی در کشور‌های خود هستند، مورد استفاده قرار گیرد. «راهنمای سالخوردگی» بخشی از طرح مشارکت سازمان بهداشت جهانی به اجرای «دهه سالمندی سالم» سازمان ملل (۲۰۲۱-۲۰۳۰) است و در راستای حصول اطمینان از تقویت توانایی‌های سالمندان توسط جوامع فعالیت می‌کند.

همچنین، توسعه شهرها و جوامع دوستدار سن به سایر حوزه‌های اقدام «دهه سالمندی سالم» مانند مبارزه با پیری، ارائه مراقبت‌های بهداشتی اولیه یکپارچه با محوریت فرد، و ارائه مراقبت‌های طولانی‌مدت برای سالمندانی که به آن نیاز دارند نیز یاری می‌رساند.

گزارش

حمیدرضا علی‌نیا

روشننگار

قوانینی مانند هشت ساعت کارروانه، حق تشکیل اتحادیه‌ها، روزهای تعطیل، خدمات بازنشستگی، مستمری، حداقل حقوق و... هر کدام در جوامع مختلف تاریخ مختص خود را دارند. با این همه درک و دریافت اهمیت این تاریخ برای ما چندان شناخته شده نیست. ما بسیاری از قواعد موجود در دنیای امروز را طبیعی می‌دانیم؛ گویی این پدیده‌ها مسائلی ابدی و ازلی هستند و همیشه وجود داشته و خواهند داشت، اما دقیقاً برعکس، مسائل مختلف مربوط با جامعه همواره در مقطعی به‌وجود آمده‌اند و می‌توانند در طول زمان تغییر کنند، همچنان که بسیاری از مسائل امروز نیز در حال تغییرند. به همین علت روزهای مختلفی در تقویم وجود دارند که یادآور وقایع خاص و دستاوردهای حاصل از آن‌ها هستند، و وجود یک روز خاص در تقویم جدا از معانی مشخص و نیت‌های مختلف موجود در گرامیداشت آن، بر یک اصل مهم نیز تأکید می‌کند و آن مهم بودن آن روز برای بخش بزرگی از جامعه و جریان زنده مسائل مربوط به آن است.

روز جهانی کارگر برابر با اول ماه مه، یکی از این روزهاست که برای بخش بسیار مهمی از جمعیت کره زمین اهمیت دارد. وقایع مهمی در این روز در سراسر جهان اتفاق افتاده است؛ از جمله اتفاقات پاریس در تاریخ ۱۸۷۱ که به کمون پاریس شهرت یافته، همچنین وقایع هیمارکت در شیکاگو آمریکا در سال ۱۸۸۶ و دیگری رخ داده‌ایی که سال ۱۹۲۱ در برلین آلمان به وقوع پیوست. البته در سال‌های پس از وقایع هیمارکت (Haymarket)، بود که اول ماه مه به نماد مبارزه کارگران برای شرایط کاری بهتر و حقوق کار تبدیل شد و در نهایت این روز در سال ۱۸۸۹ در پاریس به‌طور رسمی به‌عنوان روز جهانی کارگر شناخته شد.

برای بررسی این روز باید به حدود ۱۵۰ سال پیش و حتی قبل از آن بازگردیم. در طول دوره صنعتی شدن در آغاز قرن نوزدهم، شرایط کاری سرمایه‌داران در صنایع بسیار شدید و خشن بود. کارگران مورد استثمار شدیدی قرار داشتند و ساعت کاری آن‌ها ۱۵ ساعت و در بعضی مناطق بیشتر از این میزان در یک روز کاری بود. این شرایط سخت کاری، زندگی کردن عادی را ناممکن می‌کرد. در واقع نگاهی به متوسط عمر یک انسان کارگر در جوامع صنعتی قرن ۱۹ این مسئله را به خوبی روشن می‌کند. برای مثال اداره ثبت آمار انگلستان در سال ۱۸۴۱ گزارش داد که میانگین امید به زندگی برای کارگران در مناطق شهری به قرار زیر است؛ در لیورپول ۱۵ سال، در لیدز ۱۹ سال، در راتلند ۲۹ سال، در منچستر ۱۷ سال و در لندن ۲۵ سال. این آمار مربوط به مردان کارگر در شهرهای صنعتی و در دوران سرمایه‌داری صنعتی است. در دیگر نقاط دنیا و تحت همین شرایط صنعتی نیز، وضعیت سلامت و شرایط کاری سخت برای کارگران حاکم بود.

به همین دلیل در اواسط این قرن کارگران علیه این شرایط سخت‌قیم کردند و خواستار برخی اصلاحات در وضعیت کار و زندگی خود شدند. از جمله مسائلی مانند مرخصی با حقوق، دستمزد مناسب و حداقل دستمزد برای نیروی کار در میان این خواسته‌ها بود. این شرایطی نبود که آسان به دست بیاید و کارگران باید برای به دست آوردن آن مبارزه می‌کردند.

خبر

نتایج یک بررسی جدید از وضعیت نظام بازنشستگی در انگلیس، با شرح چالش‌هایی که این بخش در آینده با آن روبه‌رو خواهد بود، بر لزوم بازبینی آن به‌منظور اجتناب از آینده نامطمئن مالی برای نسل‌های بعدی بازنشستگان در این کشور تأکید کرده است.

به گزارش شبکه خبری (CNBC) و بر اساس نتیجه پژوهشی با عنوان «چالش‌های نظام بازنشستگی انگلیس» که توسط اندیشکده «مؤسسه مطالعات مالی IFS» منتشر شده، در صورت تداوم روند فعلی، یک دوره بازنشستگی نامطمئن و ناامن از نظر مالی در انتظار افراد شاغل در این کشور خواهد بود.

این پژوهش علاوه بر تشریح چالش‌های پیش روی

روز کارگر که به نام «May Day» یا گرامیداشت اول مه نیز شناخته شده، در بسیاری از کشورهای جهان تعطیل است. این روز به تجلیل از دستاوردها و سهیم کارگران در پیشرفت جوامع و دستاوردهای آن‌ها اختصاص دارد. نام‌گذاری این روز مناسبت بزرگداشت افراد زحمتکشی است که در طول سال‌ها به واسطه مبارزات آن‌ها برای بهبود زندگی‌شان به جای مانده است.

ایده هشت ساعت کار روزانه بر اساس تقسیم روز به هشت ساعت برای کار، هشت ساعت برای تفریح و هشت ساعت برای استراحت بود تا شرایط زندگی را قابل تحمل کند. کارگران برای افزایش چانه‌زنی خود به تشکیل اتحادیه‌ها دست زدند تا با تقویت اتحادشان خواسته‌های خود را عملی کنند. یکی از معروف‌ترین این جنبش‌ها کمون پاریس است که یکی از سنگ‌بناهای روز جهانی کارگر محسوب می‌شود.

کمون پاریس و اول ماه مه

در نتیجه رویدادهای کمون پاریس، تاریخ یکم ماه مه با روز جهانی کارگر مرتبط شد. در یکم مه ۱۸۷۱، اتحادیه کارگران پاریس تظاهرات بزرگی را برای درخواست شرایط کاری بهتر و افزایش حقوق کارگری ترتیب داد. البته باید گفت که تاریخ اول ماه مه به این دلیل انتخاب شد که به‌طور سنتی روز جشن و شادی در بسیاری از کشورهای اروپایی بوده و آغاز فصل بهار همیشه همراه با برگزاری فستیوال‌ها و تجمعات فرهنگی مختلف در اروپا بوده است.

کمون پاریس یک دولت سوسیالیستی بود که از ۱۸ مارس تا ۲۸ مه سال ۱۸۷۱، پاریس را برای مدت کوتاهی تحت کنترل داشت. در این مدت کوتاه که کمون در قدرت بود (تقریباً دو ماه)، تعدادی اصلاحات پیشگامانه را به اجرا گذاشت. از جمله این اصلاحات می‌توان به ایجاد یک روز کاری هشت ساعته و مخالفت با کار کودکان اشاره کرد. روز کاری از میانگین قبلی ۱۲ ساعت به هشت ساعت کاهش داده شد که به کارگران فرصت بیشتری برای اوقات فراغت و استراحت می‌داد. دستاورد بعدی لغو کار شبانه بود. کمون کار شبانه را ممنوع کرد چون برای سلامت کارگران مضر بود و در گام بعدی دستمزد کارگران (به‌ویژه کارگران دولتی از جمله معلمان و کارکنان پست) را افزایش داد و حداقل دستمزد را تعیین کرد. دستاورد بعدی کمون پاریس تأسیس تعاونی‌های کارگری است. کمون، تأسیس تعاونی‌های متعلق به کارگران را تشویق کرد. ایجاد این تعاونی‌ها با فراهم کردن فرصت‌های شغلی، به کارگران اجازه می‌داد کارشان را با مدیریت خود کنترل کنند. به رسمیت شناختن اتحادیه‌های کارگری نیز

نگاهی تاریخی به اهمیت روز کارگر

چرا اول ماه مه را گرامی می‌داریم؟

گرامیداشت روز بین‌المللی کارگر در اهمیت تاریخی آن به‌عنوان یادبودی از مبارزات و فداکاری‌های کارگرانی نهفته است که برای شرایط کاری بهتر، دستمزد عادلانه و سایر حقوق اولیه مبارزه کردند. روز کارگر همچنین فرصتی برای افزایش آگاهی در مورد مسائل جاری کارگری و دفاع از حقوق کارگران است. در این شماره سعی می‌کنیم نگاهی به تاریخ این روز و اهمیت آن داشته باشیم.

اعتصابی کارخانه «مک کورمیک ریپر» در شیکاگو آغاز شد. با این حال، در ۴ مه هنگامی که پلیس تلاش کرد جمعیت را متفرق کند، اعتراضات به خشونت کشیده شد.

تنش میان کارگران و پلیس شدت گرفت و یک بمب به سمت پلیس پرت و منجر به کشته‌شدن یک افسر و زخمی شدن عده‌ای دیگر شد. این اتفاق باعث شد که پلیس به سمت تظاهرکنندگان شلیک کند و چند نفر کشته شوند. تجمع آن روز در پی کشته‌شدن تعدادی از کارگران در تظاهرات‌های قبلی صورت گرفته بود اما با وقوع این اتفاق موجی از احساسات ضد کارگری و بر پایه تئوری توطئه در آمریکا به راه افتاد.

در پی این اتفاق هشت نفر از سازمان‌دهندگان تجمعات دستگیر و به اتهام توطئه در ارتباط با بمب‌گذاری محکوم شدند. با وجود اینکه شواهد کافی برای ارتباط دستگیرشدگان با این جنایت وجود نداشت چهار نفر از متهمان اعدام شدند و چهار نفر دیگر در نهایت مورد عفو قرار گرفتند. در سال‌های پس از اتفاقات و اعتصابات هایمار کت، اول ماه مه به نماد مبارزه کارگران برای شرایط کاری بهتر و حقوق کار تبدیل شد.

اتفاقات های‌مارکت همچنان یک رویداد مهم در تاریخ جنبش کارگری در ایالات متحده محسوب می‌شود و اغلب یادآور نمونه‌ای از سرکوب آزادی‌های مدنی توسط دولت است. این حادثه به حمایت از هشت ساعت کار در روز و سایر اصلاحات مربوط به کار کمک کرد و هنوز هم توسط کارگران و اتحادیه‌های کارگری در سراسر جهان گرامی داشته می‌شود.

آلمان و اول ماه مه

اول ماه مه در آلمان سال ۱۹۲۱ با ناآرامی‌ها و خشونت‌های سیاسی قابل توجهی به‌ویژه در برلین مشخص می‌شود. در آن زمان آلمان با امضای معاهده ورسای در میان یک بحران اقتصادی و سیاسی عمیق قرار داشت. پس از جنگ جهانی اول، آلمان با بی‌ثباتی سیاسی و مشکلات اقتصادی دست‌وپنجه نرم می‌کرد و تنش‌ها بین کارگران و دولت بالا بود. اول ماه مه که به‌طور سنتی روز جشن و اعتراض کارگران در سراسر جهان است، برای کارگران به‌عنوان فرصتی تلقی شد تا خواسته‌های خود را مطرح کنند. اولین جشن ماه مه در آلمان در سال ۱۸۹۰ برگزار شد، زمانی که اتحادیه‌های کارگری یک‌سری تظاهرات و تجمعات را در سراسر کشور در حمایت از حقوق کارگران و شرایط کاری بهتر برگزار کردند. در طول سال‌ها، اول ماه مه به روز مهمی در آلمان تبدیل شد. به همین دلیل در اول ماه مه سال ۱۹۲۱ تظاهرات بزرگی در برلین و دیگر شهرهای بزرگ آلمان برگزار شد و کارگران و اتحادیه‌های کارگری خواستار دستمزد بهتر، شرایط کار و حقوق سیاسی برای خود شدند. با این حال، اعتراضات به‌زودی به خشونت کشیده و درگیری بین معترضان و پلیس منجر به کشته و زخمی شدن چندین نفر شد.

در برلین، پلیس برای شکستن تظاهرات بزرگ اول ماه مه از زور استفاده کرد با درگیری خیابانی بین معترضان و پلیس همراه شد و چند روز طول کشید. در این خشونت‌ها دست کم ۳۳ نفر کشته و صدها نفر زخمی شدند، همچنین به ساختمان‌ها و زیرساخت‌های شهر نیز خسارات زیادی وارد شد. رویدادهای اول ماه مه در سال ۱۹۲۱ یادآور شکاف عمیق و تنش‌های اجتماعی بود که در آن زمان در آلمان وجود داشت.

آینده نامطمئن بازنشستگان انگلیس

اصلاح نظام بازنشستگی این کشور قرار گیرد.» ساوا، ثبت‌نام خودکار را راهکاری ارزشمند برای افزایش تعداد افراد مشارکت‌کننده در پس‌اندازهای بازنشستگی عنوان کرد و گفت: «با لغو آستانه حداقل درآمد که در حال حاضر ۱۰ هزار پوند در سال است، ثبت‌نام خودکار، تعداد بیشتری از افراد کم‌درآمد و شاغلان نیمه‌وقت را شامل خواهد شد. او همچنین با اشاره به شاغلان در بخش خوداشتغالی، ادامه داد: «گنجاندن پس‌اندازکنندگان خوداشتغال در این چارچوب، افزایش نرخ مشارکت این بخش برای دریافت حقوق بازنشستگی و همچنین کاهش اتکای آن‌ها به مستمری دولتی در آینده را در پی خواهد داشت.»

بر اساس این گزارش، از میان انگلیسی‌هایی که درآمد سالانه آن‌ها در سال ۲۰۱۹، ۵ تا ۱۰ هزار پوند بوده تنها ۴۴ درصد، مبالغ پس‌انداز ذخیره بازنشستگی را

نسل‌های آینده انگلیس، تأکید می‌کند که نظام بازنشستگی در این کشور باید به‌طور کامل بازبینی شود. بر اساس نتایج پژوهش مذکور، حدود ۹۰ درصد از انگلیسی‌ها مقدار مناسبی از حقوق خود (حدود ۱۵ درصد از درآمد) را به ذخیره بازنشستگی خود واریز نمی‌کنند. این مبلغ در صورت واریز می‌تواند وضعیت حقوقی بازنشستگی آنان را بهبود دهد. در گزارش پژوهش (IFS) آمده است: «ما در حال حاضر به یک بازنگری اساسی در زمینه خدمات بازنشستگی نیاز داریم و این یک فرصت است تا از بروز وضعیتی وخیم‌تر برای بازنشستگان در آینده جلوگیری کنیم.»

رومی ساوا، مدیرعامل مرکز ارائه‌دهنده خدمات بازنشستگی «پنشن‌بی» (PensionBee) می‌گوید: «افزایش نرخ مشارکت افراد شاغل در انگلیس برای دریافت خدمات بازنشستگی، باید در رأس دستور کار

پرداخت کرده‌اند. این در حالی است که ۸۷ درصد از افراد با سطح درآمد متوسط (از ۲۵ تا ۳۰ هزار پوند در سال) و ۹۲ درصد از سطوح بالای درآمد (بیش از ۵۰ هزار پوند در سال) در پس‌انداز برای بازنشستگی مشارکت داشته‌اند.

در نظام بازنشستگی انگلیس، بیشتر افراد خدمات بازنشستگی تعریف‌شده از طریق برنامه‌های مشارکتی را دریافت می‌کنند که در آن مبلغ نهایی حقوق بازنشستگی بر اساس مقداری که فرد در طول دوره کاری در این برنامه‌ها سرمایه‌گذاری کرده تعیین می‌شود.

راه دیگر موجود که استقبال کمتری از آن می‌شود، این است که بازنشستگان بر اساس حقوق نهایی و تعداد سال‌هایی که برای کارفرمای خود کار کرده‌اند، حقوق بازنشستگی دریافت کنند.